

Yhteentoimivat data-avaruudet ja GAIA-X-projekti

Antti 'Jogi' Poikola

Johtava asiantuntija
antti.poikola@sitra.fi
Twitter (X): [@apoikola](https://twitter.com/apoikola)

- 1 Mitä ovat data-avaruudet
- 2 Mikä on Gaia-X
- 3 Gaia-X Suomen hubi

Mitä ovat data- avaruudet?

Data-avaruus

Yhteisesti sovittuihin periaatteisiin pohjautuva
hajautettu infrastruktuuri
dataekosysteemeissä tapahtuvaa luotettavaa
tiedon jakamista varten.

Data-avaruuksien liiketoiminta-ajureita

Tavoite	
A – Kustannusten jakaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Data-avaruuden osallistujat jakavat dataansa yhteisten vaatimusten täyttämiseksi (esim. vaatimustenmukaisuus, prosessin tehokkuus, läpinäkyvyys) • Jokainen jäsen säästää rahaa ja aikaa
B – Yhteinen innovaatio	<ul style="list-style-type: none"> • Asiakasinnovaatio, joka voi toteutua vain ekosysteemin jäsenten yhteistyöllä • Kenelläkään yksittäisellä ekosysteemin jäsenellä ei ole kaikkea tarvittavaa dataa
C – Yhdistetyt voimat	<ul style="list-style-type: none"> • Ekosysteemin jäsenet tekevät yhteistyötä estääkseen monopolien syntymisen • Yhdelläkään yksittäisellä ekosysteemin jäsenellä ei yksin ole tarvittavia resursseja
D – Jaettu markkinapaikka	<ul style="list-style-type: none"> • Ekosysteemin jäsenet tekevät yhteistyötä varmistaakseen pääsyn laadukkaaseen ja yhteistä etua koskevan dataan (avoin data, liikekumppanidata jne.) • Transaktiokustannukset laskevat kaikkien ekosysteemin jäsenten osalta
E – Suurempi yhteinen hyvä	<ul style="list-style-type: none"> • Julkinen ja yksityinen sektori jakavat dataa suurempaan yhteiseen yhteiskunnalliseen tavoitteeseen (esim. ilmastonmuutoksen hillitseminen)

Esimerkiksi: Miten data tuo helpotusta laivaliikenteen ruuhkiin ja auttaa vähentämään päästöjä satamissa?

- Rahtilaivojen **liikkeistä syntyy jatkuvasti dataa**, jota jakamalla voidaan ratkoa monia logistisia ongelmia
- Laivaliikenteeltä puuttuu yhä yhtenäinen **”lennonjohtoon”** verrattava järjestelmä.
- **Data pitää saada liikkumaan** eri varustamojen ja satamien välillä
- Mahdollistajana uudenlainen jakamisen tapa, **data-avaruus**

Mikä on Gaia-X?

Mikä on Gaia-X?

Yhteiseurooppalainen hanke, jonka tavoitteena on luoda uutta liiketoimintaa, joka perustuu datan jakamiselle ja hyödyntämiselle.

Datan laajamittainen ja turvallinen jakaminen edellyttää uudenlaista datan jakamisen infrastruktuuria, data-avaruuksia.

Gaia-x pyrkii varmistamaan ratkaisujen yhteentoimivuuden ja vahvistamaan Euroopan digitaalista suvereniteettiä.

Se on myös linjassa vuonna 2020 julkaistun Euroopan datastrategian kanssa.

Kansainvälinen Gaia-X-verkosto

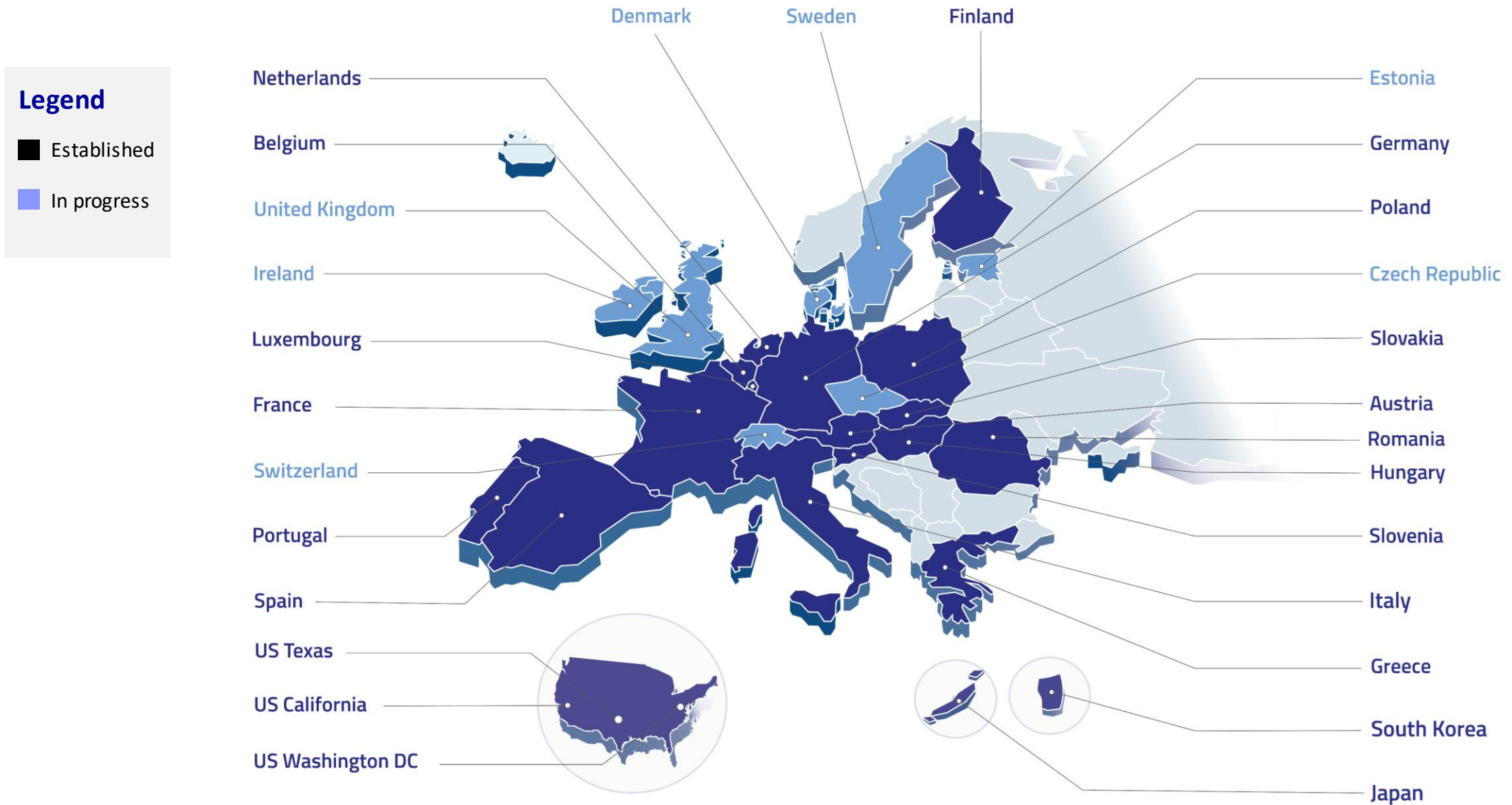
Jäsenet

- Jäsenenä yli 350 organisaatiota
- 75 % jäsenistä on yksityisiä (noin puolet on pk-yrityksiä)

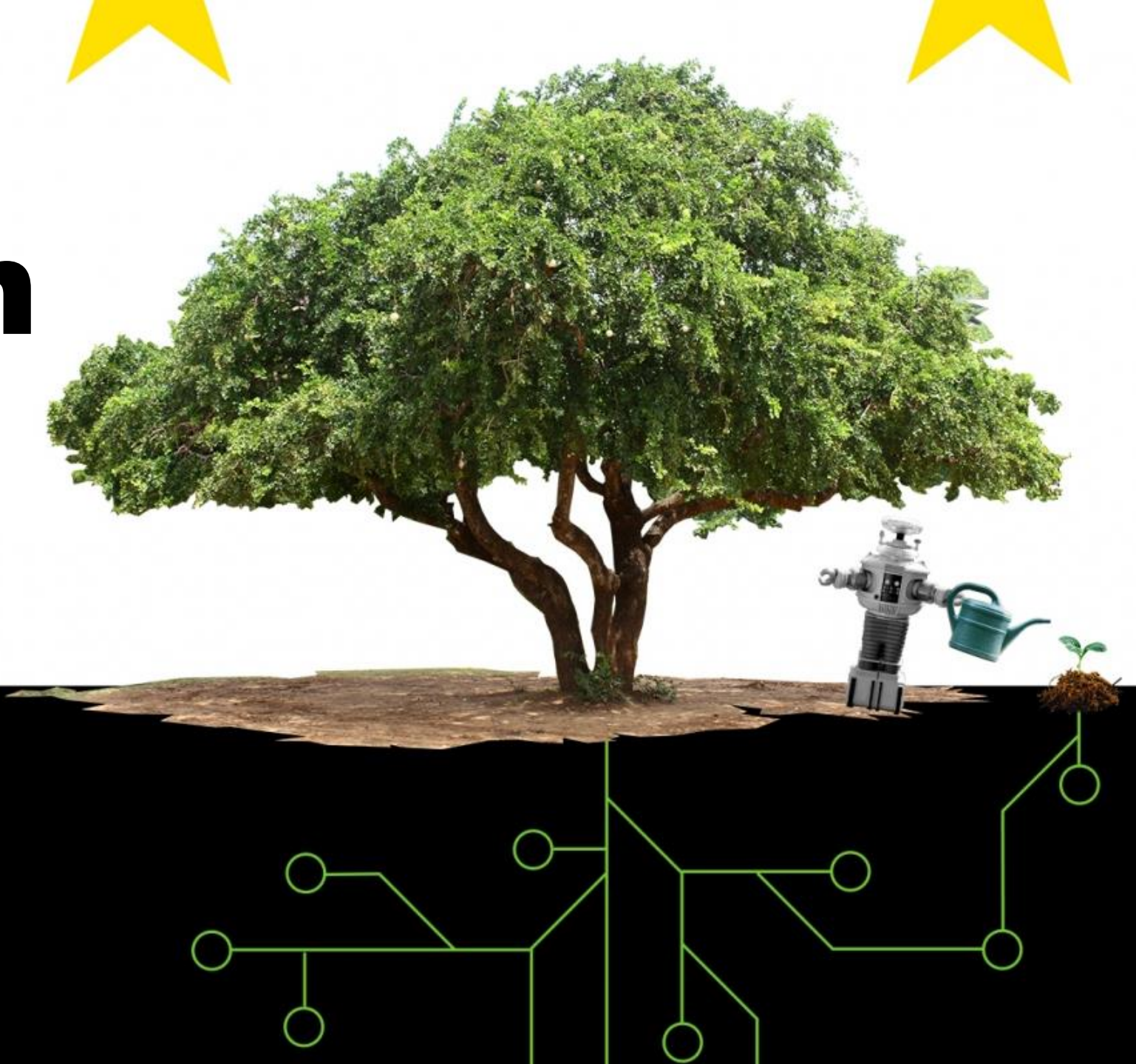
Data-avaruudet

- Ilmailun, maatalouden, kiertotalouden, koulutuksen, energian, rahoituksen, geoinformaation, terveyden, teollisuuden, median, liikenteen, julkisen sektorin, älykkään asumisen ja avaruuden toimialoilta

Gaia-X kansainvälinen hubiverkosto

Gaia-X Suomen hubi

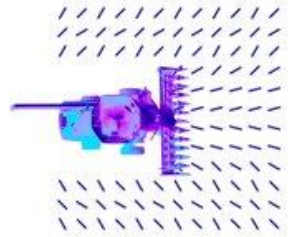
Keitä me olemme?

Sitra on tulevaisuustalo, joka tutkii, kokeilee ja toteuttaa rohkeita uusia ideoita eri sektoreiden kanssa tutkiakseen, kokeillakseen ja toteuttaakseen rohkeita uusia ideoita, jotka muokkaavat tulevaisuutta. Tavoitteenamme on Suomi, joka menestyy kestävän hyvinvoinnin edelläkävijänä.

Sitran koordinoima **Gaia-X Finland** on Suomen kansallinen Gaia-X-hubi. Tutkimme yhdessä suomalaisten yritysten kanssa Gaia-X:n avaamia mahdollisuuksia ja olemme mukana luomassa tulevia eurooppalaisia data-avaruuksia.

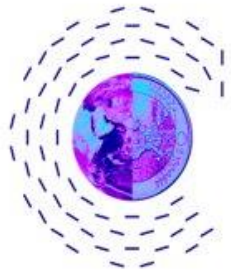
Lisätietoa löydät verkko-osoitteesta <https://www.gaiax.fi/>

Työryhmät

Maatalous

Marko Turpeinen,
CEO, 1001 Lakes /
Aalto University

Kiertotalous

Inka Orko, VTT

Paikkatieto

Antti Jakobsson,
Maanmittauslaitos
Faris Alshail,
Maanmittauslaitos

Terveys

Christian
Sundell, TietoEVERY

Liikenne

Janne Lautanala,
Fintraffic

Osaamisdata

Anu Passi-Rauste, HeadAI
Mikko Sierla, Vastuu Group

Tiimi

Anssi Komulainen
projektijohtaja

Antti 'Jogi' Poikola
johtava asiantuntija

Denny Wong
asiantuntija

Marja Pirttivaara
johtava asiantuntija

Denisa Mäki
projektikoordinaattori

Satu Salminen
asiantuntija

Jenna Kiljunen
viestintä

Erja Lintunen
assistentti

Ole yhteydessä

- Tutustu hankkeeseemme Sitran verkkosivuilla [täällä](#)
- Meillä on myös Gaia-X Hub Finlandin viralliset verkkosivut, jotka löydät [täältä](#)
- Seuraa meitä [LinkedInissä](#) ja [Twitteissä \(X\)](#)
- Julkaisemme englanninkielistä uutiskirjettämme noin kerran kuukaudessa, voit tilata uutiskirjeen [täältä](#)
- Yhteystiedot [Gaia-X Suomen hubin tiimiläisiin](#)